

Medlemmer af Folketinget Ole M. Nielsen (KRF), Flemming Kofod-Svendsen (KRF), Jann Sjursen (KRF) og Tove Videbæk (KRF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indbetaling af bidrag til dækning af udgifter ved ledighed. (Beslutningsforslag nr. B 48).

Medlemmer af Folketinget Keld Albrechtsen (EL) og Jette Gottlieb (EL) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til justitsministeren og indenrigsministeren:

»Hvad kan ministrene oplyse om konsekvenserne af den praktiske gennemførelse af Schengen-reglerne i Norden, herunder om konsekvenserne for den nordiske pasfrihed og om planerne om at indføre statslige id-kort i nordiske lande?« (Forespørgsel nr. F 19).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen har statsministeren i dag udpeget socialministeren, undervisningsministeren og kirkeministeren.

Indtil nu er der til socialministeren anmeldt følgende hovedspørgere, som vil få ordet i denne rækkefølge:

1. Frank Dahlgaard
2. Aase D. Madsen
3. Karsten Nonbo
4. Frank Aaen

Til undervisningsministeren er indtil nu anmeldt:

Birthe Skaarup

Til kirkeministeren er anmeldt:

1. Poul Nødgaard
2. Margrete Auken

Ønsker flere at tilmelde sig? (Ophold). Det er ikke tilfældet.

Spm. nr. US 9

Frank Dahlgaard (UP):

Socialministeren er jo også socialminister for børn og unge, og der har også i den seneste tid været udtalelser fremme i den offentlige debat fra børnepsykologer og pædagoger om det skadelige ved, at børn og unge ser billedpornografi i offentlige rum, kiosker, butikker, tankstationer, på ikkekodede betalingsfri tv-kanaler, osv.

Hvad vil socialministeren gøre ved det?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det er korrekt, at der har været en debat om det emne, og jeg kan se, der er forskellige holdninger til det. Jeg tror, man i virkeligheden skal lade være med at foregøgle, at man kan fjerne det totalt.

Jeg synes, at man som forælder skal være meget opmærksom på, hvad ens børn har mulighed for at se og gribe ind i forhold til det. Det er ikke sådan, at jeg tror på hverken lovgivning eller noget på det her område.

Frank Dahlgaard (UP):

Ja, tak. Tingene bliver jo reguleret i politivedtægten, og der har man jo sagt – for denne her sag har jo været oppe i Folketinget nogle gange efterhånden – at normerne i dag er sådan, at alt åbenbart er tilladt, og at der politisk skal skrives ind, hvis man ønsker at gøre det lettere for forældre at skærme deres børn for uforvarende at komme ind i et eller andet offentligt rum og se grov billedpornografi.

Vil ministeren overveje at tage nogle skridt, der kan gøre, at de mennesker, herunder børn og unge, som ønsker at blive fri for at se det, også kan blive det?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil overveje det meget, men jeg må sige, at med det kendskab, jeg har til problemstillingen på nuværende tidspunkt, så er det et bredt sammensat problem, og jeg må sige, at jeg ikke har nogen initiativer i støbeskeen.

Frank Dahlgaard (UP):

Gør det slet ikke indtryk på ministeren, at der er én eller måske to græsrodsbevægelser, som er ved at organisere sig, som har samlet over 10.000 underskrifter ind for at få et politisk initiativ, der kan få billedpornografien væk fra offentlige rum, tv-kanaler, Internet – de tekniske midler findes – og som lægger op til, at vi politi-

kere ikke bare som forældreansvarlige, men også som politikere er ansvarlige og hjælper forældrene med at undgå at se billedpornografi?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen): Jo, det gør indtryk.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Det lyder, som om ministeren ikke er bekymret for pornografien. Den er meget tydelig, når man færdes både i kiosker og andre steder, hvor børn også kommer.

Derudover synes jeg da, den er et problem, for på Internettet er det jo ikke bare et spørgsmål om, at børn kan se pornografi. Det er i højere grad, at der også samtidig er lagt chatsteder ind, og det er dér, børnene kommer i kontakt med pædofile.

CD har fremsat et forslag, hvor vi mener, at det må være muligt at gå ind og sætte filtre på specielle sider. Vi taler om skoler, biblioteker og andre steder, hvor børn kommer i nærheden af en computer, uden at der egentlig er voksenopsyn med det.

Så det må da bekymre ministeren også, at børn ikke kan blive fri for pornografi i det offentlige rum.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Ja, men jeg vil gerne sige til fru Yvonne Herløv Andersen og sådan set også til hr. Frank Dahlgaard om spørgsmålene før: Jo, jeg synes, det kan være bekymrende, og det kan være anstødeligt, noget af det, man ser. Jeg tror i øvrigt – men her er min viden ikke præcis nok – at når det gælder Internettet, bliver der arbejdet med det, i øvrigt også fra politiets side, og skolerne er opmærksomme på det.

Det, jeg bare ligesom prøvede på at give udtryk for, er, at jeg ikke tror, at man skal foregøgle hinanden, at man i en teknologisk verden kan komme til at forbyde alt det her, uden at det vil have en hel, hel masse afledte effekter.

Derfor vil jeg gerne sige, at den debat, som er kommet, som så er med til at skærpe alles opmærksomhed, hilser jeg meget velkommen. Den synes jeg er fin. Kommer der ud af det via foringer eller via andre konkrete forslag, som er håndterbare, så vil jeg også gerne være med til at kigge på dem. Men jeg vil bare gerne lade være med her i dag på den baggrund, som jeg har, her under mødet i salen give udtryk for, at jeg tror, det er noget, vi kan håndtere fra den ene

dag til den anden, for det tror jeg nemlig ikke vi kan.

Men jeg er bekymret, og jeg noterer mig i forhold til debatten, at mange er bekymrede. Kommer der operative forslag, vil jeg selvfølgelig også gerne kigge på dem. Jeg vil også være bekymret, specielt når vi taler om den del, der har med pædofile at gøre.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 10

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil sådan set gerne bede socialministeren om en lille statusrapport. Det er med hensyn til det, der måske uofficielt kaldes lømmelpakken, om institutionspladser til de meget voldelige unge mennesker.

Statsministeren stod med stor alvor i stemmen og rynkede bryn og fortalte os for et kort stykke tid siden, at nu ville der sandelig blive gjort noget, og det lød næsten, som om der kunne gøres noget fra dag til dag.

Jeg vil godt lige høre, hvordan det egentlig taget går med at oprette disse pladser.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Ja, men jeg er glad for at kunne oplyse fru Aase D. Madsen om, at vi faktisk netop i dag har offentliggjort, hvor de ekstra 20 sikrede pladser vil komme til at ligge.

Det er faktisk sådan, at de fire pladser, som Frederiksborg Amt skyldte i forhold til den tidligere voldspakke, har jeg nu amtsborgmesterens ord for vil komme inden jul. Så vil vi stadig væk derudover oprette 20 pladser, som vi tilkendegav for et stykke tid siden, og der vil de 10 komme oppe ved den gamle sikringsanstalt i Nykøbing Sjælland, og der vil komme otte i forbindelse med Fortet nede i Storstrøms Amt. Og endelig vil der komme to i forbindelse med Københavns Kommune. På den måde vil der så inden jul blive oprettet 20 ekstra sikrede pladser plus de fire, som Frederiksborg Amt skyldte os.

Aase D. Madsen (DF):

Mener ministeren, at det så opfylder det behov, der er?

Og så vil jeg også gerne spørge, om der er ansat personale. For hvis det skal lykkes virkelig at gøre noget effektivt, så er det jo meget afhængigt af personalet, der bliver ansat. Har man

fundet personale med de rette uddannelser til at gå ind på disse pladser, og er det nok?

Og er de 100 mio. kr., der er blevet afsat, så brugt op, når disse 40 pladser er blevet oprettet?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg må korrigere fru Aase D. Madsen: Det er ikke 40 pladser, det er 20 pladser, som jeg lige sagde her før. Det, der var vurderingen fra en kombination af amterne og fra politiet, var, at der var brug for ekstra 20 sikrede pladser.

Dem har vi nu oprettet – nogle af dem i en midlertidig funktion – men de bliver oprettet nu inden jul, og så vil der blive lavet en langvarig planlægning af det efterfølgende. Det er sådan, at vi også har nedsat udvalget, som vurderer dette her, så vi efter jul vil kunne lave en længe-revarende planlægning på området. Men det, der er behovet her og nu, som Amtsrådsforeningen og som politiet har tilkendegivet med de 20 pladser, vil komme.

Derudover har Finansudvalget tilsluttet sig et aktstykke på 100 mio. kr. Der er dels de 20 pladser, som jeg lige har omtalt, men vi har også i pakken proklameret, at når det gælder mere socialpædagogiske tiltag, så vil vi skaffe et sted mellem 100 og 120 pladser. Også det er vi i gang med, og det er så også noget af det arbejde, som ligger i det udvalgsarbejde, der skal være færdigt inden udgangen af januar måned 2001.

Men hensyn til personale er det sådan, at det er amterne, som har ansat det personale, som har overblik over det, og i de lokaliteter, som jeg her har omtalt – altså de to amter, der her i realiteten er tale om, og Københavns Kommune – er de signaler, jeg får tilbage fra de pågældende amtsborgmestre og socialborgmesteren her i København: Ja, man kan godt skaffe det personale. Og jeg er så sikker på, at når de signalerer det, så kan man det.

Aase D. Madsen (DF):

Ja, så vil jeg gerne høre, hvor lang tidshorizonten er, og hvornår vi ser virkningerne. For man kan jo arbejde meget med sagerne, og det kan jo tage lang tid.

100 pladser lyder af meget, og det dækker forhåbentlig også behovet, men hvor lang tidshorizont skal vi se det over?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Der er to tidshorisonter her. Der er den første, som gælder de 20 sikrede pladser. Det er jo en

meget begrænset tidshorizont, for det er inden jul, de er på plads.

Det andet med de der mere socialpædagogiske pladser tør jeg ikke sætte nogen tidshorizont på, men vi er i gang med at arbejde med det i et samarbejde med amterne. Jeg tror, at det er vigtigt, at vi også får vurderet, hvad det er for et spektrum af forskellige pladser, der skal være, så vi får opfyldt det behov, som vi forventer, at der er.

Det er jo ikke ens type pladser, tror jeg, at alle 100-120 pladser skal være. Jeg tror, at det er en bred vifte af forskellige pladser. Og det er noget af det, som vi arbejder med, men jeg tør ikke her i dag give en egentlig tidshorizont til fru Aase D. Madsen.

Birthe Skaarup (DF):

Nu er det jo ikke sikkert, at det lige er det antal pladser, der er brug for. Jeg kunne jo forudse, at man har brug for endnu flere pladser. Nu er det jo sådan, at det ikke er alle kommuner, der står på nakken af hinanden og vil tilbyde at have sikrede institutionspladser netop i deres kommune.

Har ministeren fået en henvendelse fra Grenå Kommune, hvor man faktisk enstemmigt i byrådet har vedtaget, at man vil bruge det gamle arresthus i Grenå til fem sikrede pladser? Vil ministeren benytte sig af det tilbud?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Grenå indgår helt præcis i vores overvejelser, og vi forventer, så vidt jeg husker, at have den institution bygget om, så der er fem sikrede pladser fra 1. marts 2001.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

I det, der sådan populært blev kaldt for lømmelpakken, indgår jo, hvad man gør her og nu. Mere interessant er det jo, hvad der skal ske bagefter, og her tænker jeg på, om ikke ministeren vil medgive, at det er lige så vigtigt at få etableret en fornuftig forebyggelse. Og når så de unge har været på den ene eller den anden type institution så at få uddannet og gearet systemet til også at kunne følge dem bagefter igennem eventuelle lærepladser og uddannelse, sådan at man ikke slipper dem. For vi skulle jo nødig etablere nogle restriktioner, nogle institutioner for de unge, hvor vi lige så godt kunne etablere svingdøre med det samme.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen): Jamen det er jo netop derfor, vores aktuelle plan er en tottrinsplan.

Første punkt: De 20 sikrede pladser er der behov for.

Dernæst tror jeg, der nedenunder er behov for en bred vifte af forskellige socialpædagogiske tiltag, de 100-120 pladser, men det forhindrer jo ikke, at fokus først og fremmest skal være på, at vi sikrer, at vi ikke bliver ved med at have det her problem også om 3, 5, 7 og 10 år, og derfor har vi jo SSP-samarbejdet og alt det andet gode forebyggende arbejde.

Endelig vil jeg jo selvfølgelig også være optaget af den lovgivning, som vi begge er enige om at vedtage før jul om utilpassede unge, hvor bl.a. efterværn indgår med vægt, således at man ikke forlader disse ofte skrøbelige unge mennesker som 18-årige, men helt op til de er 23 år, kan man følge dem for at sikre læreplads, arbejde osv.

Så der er to ting: Der er noget akut, som skal gøres her og nu, og det er vi i fuld gang med, men det langsigtede, det, der batter noget i det lange løb, er selvfølgelig forebyggelse og de andre ting, som fru Yvonne Herløv Andersen omtalte.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 11

Karsten Nonbo (V):

Det er spørgsmål i forlængelse af de spørgsmål, som ministeren netop har svaret på.

Jeg står med den pressemeddelelse, som ministeren har udsendt i formiddags vedrørende de 20 sikrede pladser, og jeg vil da gerne både ønske tillykke med og bakke op om, at vi kommer i gang med at få fundet disse sikrede pladser.

Nu står der, at det er 20 midlertidige pladser. Jeg vil godt høre, om jeg kunne få gradbøjet det midlertidige. Betyder det, at hvis man i den kommune eller det amt bliver glad for institutionen, kan man måske alligevel ikke beholde den, eller betyder det modsat, at hvis man ikke er glad for den, har man mulighed for at komme af med den, om jeg så må sige?

Så vil jeg godt have uddybet nærmere, at der står i pressemeddelelsen, at det har kun kunnet lade sig gøre, fordi de involverede kommuner og amter har vist forståelse. Hvor meget har

man været i dialog med de forskellige, altså de tre berørte kommuner?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det er sådan, at de ekstra 20 sikrede pladser her har betegnelsen midlertidige. Men det, der sker i øjeblikket, i hvert fald når vi taler om Nykøbing Sjælland, er, at der forventer vi, at det bliver af permanent karakter. Som jeg også sagde ved det foregående spørgsmål, har vi i forhold til Grenå en aftale, som vi også forventer får en mere permanent karakter.

De resterende pladser må vi så vurdere, for regeringen har jo sagt to ting, nemlig at vi nu skaffer disse ekstra 20 pladser, og at vi derudover vil følge udviklingen og se, hvad der i givet fald måtte blive behov for. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at jeg tror, alle kender forhistorien om, hvor vanskeligt det først var at skaffe 11 pladser, og hvor hurtigt det nu er lykkedes at skaffe 20 pladser. Det er bl.a. sket, fordi de berørte amter har været samarbejdsvillige og har set problemets omfang.

Derfor vil jeg sige, at det er jo amterne, som har opgaven her. Det er dem, der skal stille personale til rådighed osv., og der har været en tæt kontakt både på det politiske og på det administrative plan mellem mig selv, ministeriet og de pågældende amter.

Karsten Nonbo (V):

Det vil sige – det har jeg også en fornemmelse af er korrekt – at når der står, amter og kommuner, så er kommuner mere et fyldeord, for der har vist ikke været forhandlinger med f.eks. Stevns Kommune.

Det, jeg vil spørge specifikt om for så vidt angår Stevns Kommune og Stevnsfortet, er, at når man skriver midlertidig, så har det måske også noget med at gøre, at man skal have fundet ud af ejerforholdet, for i øjeblikket ejes det jo af Forsvarsministeriet. Så jeg kunne forestille mig, at det er det, ministeren hentyder til, når det skal følges op.

Så vil jeg til slut give ministeren det gode råd at kigge på en yderligere spredning, for jeg er enig i, at en spredning af de institutioner er en fordel både for pårørende til de anbragte, for kommunernes sagsbehandlere og også for politiet, som skal fragte dem frem og tilbage. Altså vi kommer på Lolland, i Nordjylland, Sønderjylland osv., så det initiativ med at sprede dem, synes jeg, vi også skal rette ind på.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen): Ejerforholdene om Stevnstortet er korrekt beskrevet.

Jeg vil bare gentage, hvad jeg svarede også på det foregående spørgsmål: Vi har nu skaffet de 20 midlertidige pladser. Så har vi dækket behovet, som det blev vurderet af både Amdrårdsforeningen og politimestrene, og det betyder så, at vi efterfølgende skal sætte os ned og lave en langtdsplanlægning af det her. Hvad er det for et antal sikrede pladser, vi tror der er behov for sådan mere permanent? Hvor skal de ligge henne? Osv.

Der er altså i dag signaleret i hvert fald to lokaliteter, som ligger fast også i en fremtidig planlægning. Det er Nykøbing Sjælland, og det er Grenå. Hvad der derudover skal ske, synes jeg er for tidligt at sige. Men vi har sikret de 20 pladser, som vi tilkendegav for nogle uger siden fra regeringens side skulle frembringes.

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil så bare have en bekræftelse til sidst på, hvad jeg også har en formodning om: Stevnstortet har ikke været involveret i planlægningen omkring Stevnstortet.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil sige til hr. Karsten Nonbo, at det er sådan, at det er amterne, som driver disse institutioner, dem, der stiller personale til rådighed, så det er amterne, jeg først og fremmest har forhandlet med.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 12

Frank Aaen (EL):

Det fremgår af finanslovens forskellige konti, ligesom det også har været omtalt i dagspressen, at der af bevillinger til ældre, syge og sindslidende har ophobet sig flere hundrede millioner kroner, som ikke er blevet brugt og kun meget langsomt anvendes til deres formål.

Jeg må indrømme, at når man f.eks. hører, der her i København bliver flere og flere hjemløse, der bor på gaden, hører, at der er 50 på sygehuset Sct. Hans, som er færdigbehandlet, men som ikke kan finde et sted at bo, så er det stødende f.eks. at opleve, at der hos socialministeren står 171 mio. ubrugte kr. på en konto, som skal gå til at skaffe boliger til sindslidende.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om vi kan få garanti for, at de penge, der er bevilget, faktisk også hurtigst muligt bliver anvendt til deres formål.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det tror jeg er noget vi alle er optaget af. Det er ikke usædvanligt, at vi ser den situation, at regering og Folketing er optaget af at fremme et område, og så i hvert fald når det gælder mit område, er det så amterne og kommunerne, som skal drive det, for det er dem, der har institutionerne.

Når det gælder sindslidende, som hr. Frank Aaen netop henviser til, er det korrekt, at der ved starten af året var en opsparing på 171 mio. kr. Men det er også sådan, at de alle sammen stort set er reserveret til konkrete projekter, som så er besluttet i amterne og kommunerne. Vi forventer, at opsparingen ved året udgang er 114 mio. kr., men af de 114 mio. kr., er der dags dato kun 10 mio. kr., der ikke er sat præcise projekter på.

Det, jeg prøver at beskrive her, er, at Folketinget og regeringen ofte sætter et projekt i gang, og så skal kommunerne samle op for at finde ud af, hvordan botilskuddene skal være, der skal projekteres osv. Der kan være en vis indløbshid her, og noget af det, jeg synes, vi skal kigge på, er, om vi kan formindske den.

Men i forhold til det konkrete spørgsmål om de 171 mio. kr. til sindslidende, er det altså sådan nu, at det er 10 mio. kr., der ikke er sat konkrete projekter på.

Frank Aaen (EL):

Det er klart, at de der oplysninger, ministeren kommer med nu, vil vi gerne have over skriftligt. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at selv om det så ser ud, som om pengene nu er ved at blive brugt, er der altså tale om en bevilling, der blev besluttet i 1995; ved udgangen af 1995 begynder man at afsætte de her penge. Så må man jo sige, at det er altså mange år, der er gået, inden man er på vej til at bruge bevillingerne fuldt ud. Hvad angår bevillingerne til ældre, er det en aftale fra december 1997, og der står stadig væk meget store beløb.

Jeg vil sige til ministeren, at hvis det er korrekt, at kommunerne ikke udnytter de midler, Folketinget stiller til rådighed, må det være ministerens forpligtelse at gå til Folketinget og sige, at vi har brug for på en eller anden måde at få de her kommuner til at gøre noget, for vi ved, at samtidig med at de penge har stået og ventet,

så er der altså ældre, der har fået skåret deres hjælp ned, at der er altså sindslidende, som ikke kan komme ud fra hospitalet, selv om de er færdigbehandlet og kun har brug for en bolig, og at der altså er hjemløse i et stigende antal i København, der er henvist til at bo på gaden.

Jeg synes ikke, det er tilfredsstillende bare at sige, det er kommunernes skyld. Ministeren må også have et ansvar for at presse på, sørge for, at der bliver taget initiativer, hvis f.eks. kommunerne er langsomme.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Til hr. Frank Aaen: Jeg gentager, der er 10 mio. kr., som der ikke er sat konkret projekt på. Der er faktisk sket meget på hele området for sindslidende siden 1995, og med den sidste pulje penge, som Folketinget nu har bevilget i samarbejde med regeringen, er det faktisk vores forventning, at vi dækker det behov, der er på bo-området for sindslidende. Det tror jeg vi alle er interesseret i.

Må jeg så bare lige fortælle, hvordan forholdene er, når det gælder ældreområdet, hvor der ifølge et af dagbladene er 164 mio. kr.; jeg skal så korrigere det til 153 mio. kr.

Forholdet er det, at der ved årets udgang vil være 33,3 mio. kr. tilbage, men af dem er allerede de 28,5 mio. kr. øremærket til konkrete projekter.

Så bare lige for at korrigere at det er korrekt, at der ved indgangen til et år kan stå temmelig mange penge, men så går projekterne i gang ude i kommunerne, og vi bevilger så til konkrete projekter.

Det, jeg tror vi måske bl.a. skal have kigget på, er, hvor lang tid man kan have sådan en bevilling liggende, før man også udmønter den. Det tror jeg måske det er værd at kigge på.

Endelig vil jeg sige, at vi selvfølgelig svarer på alle de skriftlige spørgsmål, vi får.

Frank Aaen (EL):

Jeg hørte godt ministerens svar i første omgang. Men min bemærkning gik på, at det her altså er bevillinger, som har stået mere eller mindre ubrugt i op til 5 år.

Så er det jeg siger, at så er det ikke tilfredsstillende, at vi kan se, at der er ældre, der ikke får den hjælp, de har brug for, at der er sindslidende, der ikke kan få den bolig, de har brug for, når der på utallige andre områder alt i alt er flere hundrede millioner kroner, der har været meget langsomt undervejs ude i virkeligheden og

har stået og samlet støv. Det er ikke tilfredsstillende, og jeg vil gerne bede ministeren svare på, om det ikke er nødvendigt, hvis vi en anden gang ser, at der skal gå så lang tid, før pengene kommer ud til dem, de er beregnet til, at tage et hurtigere initiativ.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg sagde indledningsvis til hr. Frank Aaen, at vi ser en gang imellem et skisma mellem, at regering og Folketing vedtager noget, og at der ligesom kommer gang i det derude. Det tror jeg er meget velkendt, også på så mange andre områder.

Jeg synes, vi var optaget af, at det kommer til at ske så hurtigt som overhovedet muligt, men jeg har ikke de konkrete tal her, men det er ikke sådan, at der ikke er sket noget, når det gælder botilbud for sindslidende fra 1995 frem til i dag, at det først er nu, der sker noget. Der er sket noget løbende hele vejen siden 1995, men de korrekte tal om byggerier og antal boliger kan jeg også oplyse i et skriftligt svar.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Vi går til spørgsmål til undervisningsministeren.

Spm. nr. US 13

Birthe Skaarup (DF):

Formanden for Pædagogisk Udvalg i Danmarks Lærerforening og medlem af Folkeskolerådet har fremført, at arabisk og tyrkisk skal tilbydes som valgfri fag i folkeskolens ældste klasser.

Jeg vil gerne have ministeren til at kommentere den udtalelse fra formanden for Danmarks Lærerforenings Pædagogiske Udvalg.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Folkeskolerådet har i foråret udgivet en større publikation, hvor man gør sig overvejelser over, hvordan folkeskolen skal se ud i 2010.

Der er en række forskellige scenarier, herunder også hvilke fag man skal have på hvilke tidspunkter, og man gør sig den overvejelse, om man skal udvide rækken af valgfri sprogfag i de ældste klasser i folkeskolen, herunder at man ud over det udbud, man har allerede, hvor eleverne jo typisk som andet fremmedsprog vælger tysk,

efter at de har haft engelsk, så også ud over spansk og fransk, som udbydes nogle steder, skulle have arabisk og tyrkisk som en mulighed.

For indeværende mener jeg ikke, det er realistisk i forhold til lærere, og jeg har ikke nogen aktuelle planer om at ændre folkeskolens fagrække.

Birthe Skaarup (DF):

Jeg er sådan set glad for, at ministeren har den indstilling. Noget af det, jeg naturligvis er bange for, er, at engelsk, tysk og fransk bliver fortrængt af arabisk og tyrkisk, ikke kun i betragtning af, at engelsk, tysk og fransk indgår som led i en større undervisningssammenhæng, men også fordi Danmark har handel med lande, hvor der bruges tysk, engelsk og fransk.

Vil ministeren kommentere eller i hvert tilfælde komme med et udsagn om, at ministeren ikke vil fortrænge disse tre hovedsprog fra de ældste klasser til fordel for arabisk og tyrkisk?

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Der er ingen tvivl om, at det er en stor fordel for Danmark, både for den enkelte og for Danmarks samhandel med udlandet, at borgerne mestrer mange forskellige fremmedsprog.

Det er klart, at hvis man ser på vores samhandel, på vores historie og på de sprog, som bruges også i videregående studier, så er det meget vigtigt, at engelsk, tysk, fransk og måske også spansk er til rådighed. Det mener jeg må være et minimum, og en eventuel udvidelse af fagrækken på et tidspunkt bør under ingen omstændigheder mindske mulighederne for, at danskerne kan tilegne sig engelsk, tysk, fransk eller andre hovedsprog.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 14

Poul Nødgaard (DF):

Jeg har et måske lidt utraditionelt spørgsmål til kirkeministeren. Det er vedrørende besættelse af ledige præstestillinger i folkekirken i Danmark. Det er sådan, at når en præstestilling bliver ledig, så skal menighedsrådet udpege et antal ansøgere, som skal holde, jeg tror, man kalder det en prøveprædiken.

Der er det faldet mig lidt for brystet, at sådan nogle prøveprædikener foregår i andre sognes

kirker. Det er det ene, og det andet er, at det er et lukket foretagende, hvor menigheden altså ikke har lov til at overvære prøveprædikenen. Det er alene de menighedsråd, som skal ansætte præsten, der kan overvære en sådan prøveprædiken.

Og der vil jeg godt spørge ministeren, om ministeren synes, det kan være ret og rimeligt, at menigheden ikke må have lov til at overvære en gudstjeneste, hvor de præsteemner er til stede, som man eventuelt i menighedsrådene overvejer at ansætte som præst ved den pågældende kirke.

Kirkeministeren (Margrethe Vestager):

Nu er det jo sådan, at vi lige har haft menighedsrådsvalg, og man må gå ud fra, at de menighedsråd, som er sammensat, også har et mandat i forhold til den menighed, for hvem de er menighedsråd.

Derfor er det også vigtigt at fastholde, at det er menighedsrådenes ansvar og også menighedsrådene, som skal tage konsekvensen af det ansvar, de bærer, både når de lytter til en prøveprædiken, og når de laver en indstilling.

Hvis der er en for stor lukkethed i forhold til præsteansættelse i forbindelse med prøveprædiken, så skal jeg gerne overveje ændringer.

Jeg synes, det er væsentligt at holde fast i, at de menighedsråd, som er nyvalgte, har en kompetence og skal fastholdes i forhold til den kompetence, for det er en af de vigtigste opgaver, som et menighedsråd overhovedet har.

Der har ikke tidligere været spurgt om dette emne, men jeg skal gerne overveje det nærmere.

Poul Nødgaard (DF):

Jeg forstår svaret sådan, og jeg vil godt have det skåret helt ud i pap, at kirkeministeren er positivt indstillet over for, at menighederne bliver gjort bekendt med, hvornår præsteemner til ledige stillinger prædiker, og hvor de prædiker, således at den samlede menighed har lejlighed til at overvære de såkaldte prøveprædikener.

Jeg kan i den forbindelse fortælle ministeren, at i valgmenighederne er det helt oplagt, at man indbyder alle valgmenighedens medlemmer til at overvære prøveprædikener.

Kirkeministeren (Margrethe Vestager):

Indledningen i min besvarelse af første del af spørgsmålet var et forsøg på at kvalificere den overvejelse, jeg vil gøre mig i forhold til det forelagte, fordi jeg synes, det er vigtigt, at man ikke

geråder ud i, at der ligesom skal være en urafstemning eller andet i menigheden som sådan, for så er vi ude i en helt anden situation.

Men jo, spørgeren kan opfatte mit svar på en sådan måde, at jeg gerne vil overveje, om der er brug for en større åbenhed i forbindelse med prøveprædikener.

Poul Nødgaard (DF):

Det er sådan set ikke et spørgsmål, kun en konstatering:

Der skal ikke herske skygge af tvivl om, at det er min opfattelse som spørger, at det naturligvis er menighedsrådene, dem, der er valgt ind i menighedsrådene, der suverænt foretager indstillingen efterfølgende.

Formanden:

Det var ikke noget spørgsmål – ministeren nikker.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 15

Margrete Auken (SF):

Jeg vil hen i en helt anden boldgade, og det er i høj grad et spørgsmål om at få klarhed over en sag.

I forbindelse med den europæiske menneskerettighedskonventions udvidelse til også at have antidiskrimination er det i hvert fald fremgået af en måske for lemfældig presse, at det er kirkeministeren, der i høj grad har været med til at blokere for, at man kunne tiltræde protokollen, fordi den danske folkekirkes status gjorde, at det ikke kunne lade sig gøre.

Der vil jeg da gerne vide, hvad det er i protokollen, der forhindrer Danmark i at tiltræde den, hvad angår kirken, i det omfang ministeren altså er klar over det på nuværende tidspunkt.

Kirkeministeren (Margrethe Vestager):

Jeg tror ikke, det alene er Kirkeministeriet, der har overvejet protokollens betydning for den danske grundlov og dermed også for den danske folkekirkes stilling.

I øvrigt er Danmark ikke alene om at tøve med at underskrive protokollen i forhold til det, man vel kan kalde et undersøgelsesforbehold.

Det er ikke, fordi vi på nogen måde har reservationer i forhold til indholdet. Jeg tror ikke, man kan finde eksempler på, at den danske re-

gering ønsker at diskriminere, men vi vil gerne have vished for, at underskrivelsen af den protokol ikke vil være i uoverensstemmelse med grundloven, og hvis den er i uoverensstemmelse med andre love, vil vi gerne have et overblik over, hvad det så måtte medføre af anden type af lovgivning. Det gælder på Kirkeministeriets område, og jeg tror også, det gælder på en række andre områder.

Margrete Auken (SF):

Jeg vil gerne takke for svaret, for det er jo vigtigt, at vi får klarhed over, om det bare er det.

Og lad mig så spørge yderligere: Jeg har læst protokollen igennem, sådan som den lå, og det eneste, jeg kunne finde, som kunne komme til at berøre kirken dér, var den udbredte påstand om, at folkekirken favoriseres økonomisk ved statsstøtte. Det problem kunne jo løses, hvis man i øvrigt fik bragt vores kirkes indretning i overensstemmelse med grundloven og sikrede, at ingen betalte til en gudsdyrkelse, der ikke var deres egen, og det vil sige ved at flytte statstilskuddet til nationale opgaver, først og fremmest vedligeholdelse af de fredede kirker. Jeg ved godt, der skal betales mere til det, end statstilskuddet er, og jeg ved også godt, at kirken de facto sandsynligvis i et nettoregnskab betaler til staten.

Det vil jo være vigtigt at få tydeliggjort, at det i hvert fald ikke er på det punkt, at vi har et problem, dels fordi det kan løses, hvis man ønsker det, og dels er det jo sådan, at det ikke nødvendigvis er en særlig heldig sag at gøre det på, og det ville være godt, hvis der var tungere grunde end lidt nedgroet kirkelig uopfindsomhed, der gjorde, at man ikke kunne tiltræde konventionen.

Kirkeministeren (Margrethe Vestager):

Jeg tror, spørgeren er klar over, at vi ikke ser ens på spørgsmålet om, hvorvidt den danske kirkeordning til fulde er i overensstemmelse med grundloven. Jeg mener nemlig ikke, at den nuværende ordning er i modstrid med, at man ikke kan tilpligtes at betale til en gudsdyrkelse, som ikke er ens egen. Dér mener jeg faktisk ikke at vi har noget problem.

Jeg håber, at der meget snart vil komme en afklaring, og jeg synes, det vil tjene Danmark bedst at underskrive protokollen, men jeg synes, det vil være sært, at man som effekt af underskrivelsen af en tillægsprotokol, ganske vist med et væsentligt indhold, men alligevel, skulle

bruge det som anledning til at foretage væsentlige og også meget, meget vidtrækkende kirkepolitiske dispositioner. Det ville jeg synes var fornuftigst på basis af en, for min skyld gerne meget lang, men også meget dybtgående debat om forholdet mellem folkekirke og stat.

Margrete Auken (SF):

Jeg ville synes, det var ærgerligt, hvis en meget, meget lang debat, især med det tempo, den foregår i, og med den opfindsomhed, den foregår med, skulle forhindre Danmark i at tiltræde en i øvrigt vigtig protokol. Jeg håber ikke, at det var det, ministeren sagde, for det ville dog være slemt, hvis den sneglefart skulle sætte tempoet for Danmarks tiltrædelse af antidiskriminationsprotokollen. Så jeg vælger ikke at opfatte det sådan.

Og lad mig så lige sige til sidst, og det bliver så det sidste, at jeg kan ikke begribe, hvordan ministeren kan holde masken og samtidig sige, at man ikke betaler til en gudsyrdelse, der ikke er ens egen, hvis man via skatterne betaler en del af præstelønningerne. Jeg forkynder ordet, når jeg er præst, og betaler man til min løn, så er man altså med til at betale til kristendommens forkyndelse. Det går jeg ud fra, da jeg går ud fra, at det er den, jeg forkynder. Der er altså en del mennesker, der ikke er medlem eller har lyst til at støtte det, som betaler til det.

Det ville være sømmeligt, om vi kom i overensstemmelse med grundloven og sørgede for, at de penge, der blev betalt, som jeg synes det er rimeligt nok bliver betalt, går til f.eks. de fredede kirker, som er en national opgave, og jeg kan ikke begribe, hvorfor det ikke er at betale til en gudsyrdelse at betale til lønnen til bl.a. mig.

Kirkeministeren (Margrethe Vestager):

I givet fald må jeg henvise til en række mennesker, som er klogere end jeg, og som har beskæftiget sig med det her spørgsmål, herunder jo også, at der er en række andre religiøse samfund, som nyder godt af afkortning i deres respektive skat, hvilket betyder, at den skat, som de dermed undlader at betale, også er indirekte subsidier.

I forhold til henvisningen til debattens længde er det bestemt ikke et spørgsmål om tillægsprotokollen. Jeg tror også, at fru Margrete Auken, hvis hun ønsker at høre det, ville høre, at jeg ønsker, at vi kan underskrive protokollen, men at dispositioner i forholdet mellem stat og kirke i Danmark tages på baggrund af en dansk

kirkepolitisk debat og ikke på baggrund af en tillægsprotokol til menneskerettighederne om antidiskrimination.

Poul Nødgaard (DF):

Det her er også et emne, der interesserer mig.

Nu er udenrigsministeren til stede i salen, men da jeg er afskåret fra at stille spørgsmål til ham, så må jeg stille det til undervisningsministeren, for jeg går ud fra, at de to ministre taler lidt sammen, eftersom de sidder i samme regering.

Udenrigsministeren udtalte, da han ikke ville underskrive den her protokol, at om et par år ville det sikkert være løst, og så kunne den underskrives. Jeg vil godt spørge om: Hvordan tror ministeren, at sagen kan udvikle sig de kommende 2 år i relation til vores grundlov? Eftersom den nuværende grundlov vil være gældende mange år endnu, har jeg utrolig svært ved, og jeg har faktisk ikke rigtig fantasi til at forestille mig, hvad det er, der kan ske de kommende 2 år, som gør, at man så pludselig kan underskrive den her protokol, men det kunne jeg godt tænke mig at spørge undervisningsministeren om.

Kirkeministeren (Margrethe Vestager):

Nu er det som kirkeminister, jeg vil forsøge at besvare spørgsmålet, men det skal ikke skille os ad.

Jeg tror ikke, at der inden for en kort årrække vil ske ændringer i vores grundlov, men jeg tror, at vi inden for en forholdsvis overskuelig tids-horisont kan gennemtrawle tillægsprotokollen og finde ud af, hvorvidt den vil være i overensstemmelse med grundloven eller den ikke vil være i overensstemmelse med vores grundlov, fordi vi kan gøre os en kvalificeret forestilling om, hvordan domspraksis vil være efter tillægsprotokollen.

Men det er nu engang rarest for en regering at underskrive protokoller, som i hvert fald synes at være i overensstemmelse med den grundlov, som man er forpligtet af.

Formanden:

Der var kun et spørgsmål til hr. Poul Nødgaard, og derfor går vi nu til hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare spørge ministeren, om ikke vi kunne få et tilsagn om, at der inden for en meget kort frist vil komme et forslag fra regeringen om en oprydning i forholdet mellem statens og kirkens

økonomi, sådan at det, der vedrører religionen, betaler menighedsrådene, og det, der er den nationale bevaringsopgave, betaler staten.

Jeg har forstået det sådan, at det ikke vil volde folkekirken nogen som helst problemer overhovedet, og jeg fatter ikke, at ministeren skal have det arbejde puttet ned i en syltekrukke.

Så vil problemet med den konvention, som vi åbenbart skal bruge årevis på at få underskrevet, formentlig også være klaret. Jeg må indrømme, jeg ikke forstår den nølen, der præger ministeren, især ikke da vi jo alle sammen ved, at det ikke kan volde folkekirken nogen som helst problemer, men tværtimod være til gavn for alle parter.

Kirkeministeren (Margrethe Vestager):

Jeg tror, jeg ser lidt anderledes på det spørgsmål.

Den parathed, hvormed spørgeren afskriver, at det er til gavn for nogen, at der er et bånd mellem folkekirken og den danske stat, har jeg ikke. Jeg vurderer heller ikke på samme måde, at man raskvæk sådan på en studs lige kan få bragt orden i de såkaldt rodede økonomiske forhold.

Nogle af os sætter meget stor pris både på grundlovens § 4, hvori der står, at staten understøtter folkekirken, og på den ordning, der er mellem stat og folkekirke i Danmark. Derfor synes jeg – og det er jo ikke et spørgsmål om orden eller ikke orden; det er en politisk og en kirkepolitisk indstilling – at det er fornuftigt, at den grundlov, som vi har, kan sameksistere med en underskrevet tillægsprotokol.

Margrete Auken (SF):

Altså nu bliver jeg lige nødt til at sige, at den første gang det kom frem, at man skulle flytte bidraget, var da daværende aktive biskop Herluf Eriksen i Århus sagde: Var det nu ikke på tide, at den danske folkekirke kom i overensstemmelse med grundloven? Så blev det ramt af det uheld, at de eneste, der fandt på at tage sagen op i Folketinget, var SF, hvilket udløste en automatreaktion, ikke mindst i Kirkeministeriet, som straks mente, at nu var der et angreb på båndene mellem stat og kirke, og hvad ved jeg af sludder.

Og jeg vil godt lige spørge ministeren, om hun godt kan bekræfte, at den første, der fremsatte dette ønske, som derefter er blevet støttet af mange stærkt kirkelige jurister, selv om det

ikke ligefrem er i Kirkeministeriet, men der kan man ... nå, nu skal jeg igen passe på mit polemiske talent. Kan ministeren bekræfte, at det er dér, den sætning kom frem første gang, og at det hverken var i SF, i Kristeligt Folkeparti eller for den sags skyld i Enhedslisten?

Kirkeministeren (Margrethe Vestager):

Jeg har svært ved at se det gavnlige i en sådan bekræftelse, da en god politisk idé vel på ingen måde kan hæmmes af, hvem der måtte få den, specielt ikke med den indsigt, som den bæres af.

Men jeg tror, at det er rigtigt – sådan har folk også fortalt mig det – at det var Herluf Eriksen, der fik ideen oprindeligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden behandling af lovforslag nr. L 18: Forslag til lov om ændring af produktansvarsloven. (Ophævelse af undtagelsen for uforarbejdede produkter hidrørende fra jordbrug, husdyrbrug, fiskeri og jagt).

Af justitsministeren (Frank Jensen).

(Fremsat 4/10 2000. Første behandling 12/10 2000. Betænkning 16/11 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik herefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.